

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Boico Victor, Cobzac Elena,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către partea vătămată Andriuța Aliona împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Matac Liudmila xxx, născută la xxx,
domiciliată în r-nul Drochia,
satul xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 14.06.2018 – 19.10.2018

instanța de apel: 21.05.2018 – 18.09.2019

instanța de recurs: 08.11.2019-15.07.2020.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 19.10.2018, Matac Liudmila, a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.320 alin.(1) Cod penal și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 134 (una sută treizeci și patru) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

A fost admisă parțial acțiunea civilă. S-a încasat de la Matac Liudmila în beneficiul lui Andriuța Aliona prejudiciul moral în sumă de 2000(două mii) lei.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, prima instanță a reținut, că: Matac Liudmila, din data de 08.12.2014 pînă la 10.05.2018, intenționat nu a executat precum și s-a eschivat de la îndeplinirea hotărîrii instanței de judecată din 08.12.2014, emisă de Judecătoria Drochia, privind încasarea de la Matac Liudmila, în beneficiul lui Andriuța Aliona suma de 30000 dolari SUA, sau echivalentul în valută națională la momentul executării.

Totodată, pentru neexecutarea intenționată a hotărârii numite, Matac Liudmila a fost sancționată contravențional la data de 06.11.2017, cu amendă în mărime de 1 500 lei, în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional.

Acțiunile lui Matac Liudmila au fost calificate în baza art. 320 alin. (1) Cod penal - neexecutarea intenționată, precum și eschivarea de la îndeplinire, a hotărârii instanței de judecată.

Cauza a fost examinată în procedură specială prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către partea vătămată Andriuța Aliona, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi de condamnare a lui Matac Liudmila la o pedeapsă reală și încasarea cheltuielilor pentru serviciile avocatului.

3.1 În motivarea apelului partea vătămată Andriuța Aliona a invocat:

- consideră sentința ca fiind una prea blândă, pasibilă anulării cu numirea unei pedepse penale mai aspre ca închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- Matac Liudmila vina nu a recunoscut-o, datoria nu a restituit-o și nici nu dorește s-o achite, râde de ea și familia ei, activează cu soțul peste hotarele RM, unde are venit care nu poate fi contat și dusă evidența.

- soțul inculpatei Neniță Ion pleacă peste hotare în Europa și aduce spre vânzare automobile;

- nu au fost încasate cheltuielile pentru serviciile avocatului în sumă de 3000 lei în beneficiul ei, potrivit bonului de plată anexat la materialele cauzei din 16.10.2018 cu nr. XL 900368.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019, a fost admis apelul părții vătămate Andriuța Aliona, casată parțial sentința în latura civilă, pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

A fost încasat de la Matac Liudmila în beneficiul părții vătămate Andriuța Aliona cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 3000 (trei mii) lei.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel, a considerat ca, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei, prima instanță a ținut cont de poziția participanților la proces, de gravitatea infracțiunii comise, de motivele acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra

corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Ca circumstanță atenuantă instanța de fond a constatat recunoașterea vinovăției și căința sinceră de cele comise. Careva circumstanțe agravante în privința inculpatei nu au fost stabilite.

S-a mai reținut că, inculpata Matic Liudmila nu are antecedente penale, a recunoscut vina, are la întreținere doi copii minori, nu este angajată în câmpul muncii, la locul de trai se caracterizează pozitiv, fiind o persoană liniștită, amabilă, educată și civilizată, nu face abuz de băuturi alcoolice (f.d.41).

Instanța de apel a mai reținut că, prima instanță neîntemeiat a reținut în privința inculpatei circumstanța atenuantă recunoașterea vinei, întrucât în condițiile examinării cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod procedură penală, nu poate fi reținută o asemenea circumstanță atenuantă, deoarece recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art.76 alin.(1) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Necătând la aceasta, în opinia instanței de apel, pedeapsa stabilită inculpatei, este echitabilă faptelor infracționale săvârșite, este în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și instanța consideră că va atinge scopul de corectare și reeducare a acesteia, careva temeieri de casare a sentinței în latura pedepsei nefiind stabilite după cum s-a solicitat de apelantă în cererea sa, solicitare susținută și de acuzatorul de stat, pedeapsa stabilită contrar celor invocate de partea vătămată în apel fiind corect individualizată.

Prima instanță la stabilirea pedepsei s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.7, 75, 61 Cod penal.

Instanța de apel, nu a reținut argumentul apelantului că, instanța a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, astfel, cum că, pedeapsa stabilită este în corespundere cu normele legale și va duce la atingerea scopului pedepsei penale, or, dezacordul cu pedeapsa aplicată de instanța de fond, nu echivalează cu ilegalitatea acesteia. La acest capitol, instanța de apel a indicat că, practica judiciară demonstrează că pedeapsa prea aspră (reieșind din solicitarea apelantului de a-i aplica inculpatului o pedeapsă privativă de libertate) generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, iar o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este

suficient nici pentru corectarea infractorului nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului, acesta fiind unul din principiile aplicării Codului penal.

Cu referire la solicitarea apelantei ce ține de încasarea din contul inculpatei Matic Liudmila în beneficiul părții vătămate a cheltuielilor pentru asistență juridică, instanța de apel a admis cerința, întrucât potrivit bonului anexat la materialele cauzei (f.d.106) se atestă și se dovedesc cheltuielile respective în sumă de 3000 (trei mii) lei pentru serviciile avocatului Popovschi Svetlana datată cu 16.10.2018.

5. Decizia instanței de apel din 18 septembrie 2019, a fost atacată cu recurs în ordinar de către partea vătămată Andriuță Aliona prin care, prin care invocând incidența pct. 6) din dispozițiile alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea sentinței și deciziei, cu pronunțarea unei decizii de condamnare a lui Matic Liudmila la o pedeapsă mai aspră cu închisoare.

5.1. În motivarea cererii de recurs partea vătămată Andriuță Aliona a invocat că:

- instanța nu a dat apreciere corectă probelor administrate atât la urmărirea penală, în ședința de judecată a primei instanțe, cât și la instanța de Apel, faptul că, inculpata nu a făcut nici o acțiune pentru a începe a restitui prejudiciul material, necătând la faptul, că permanent pleacă peste hotarele republicii unde activează împreună cu soțul cu succes, soțul Nenița Ion aduce în țară automobile de vânzare;

- instanța nu a concluzionat faptul, că inculpata categoric refuză de a restitui prejudiciul material, ce denotă despre faptul, că ea nu a recunoscut vina, nu se căiește în cele săvârșite, nu au conștientizat pericolul social celor săvârșite, prin așa fel s-a stabilit o metodă de apărare, o metodă de a neglija interesele mele și cerințele legii;

- consideră că pedeapsa numită nu și-a atins scopul, sentința dată este nelegitimă, pedeapsa prea blîndă pasibilă anulării cu numirea unei pedepse penale mai aspre, ca închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate. Potrivit art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal de asemenea menționează că, temeiurile pentru recurs pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, fapt stipulat de alin.(2) art.427 Cod de procedură penală. Instanța de recurs subliniază că, potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit conținutului recursului, recurentul invocă temei de drept pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Cu privire la argumentele recursului prin prisma temeiului de drept pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, motivarea soluției fiind expusă clar fără a contrazice dispozitivul hotărârii, și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (pct. 5, 5.1 din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4, 4.1 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că prima instanță și instanța de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de

fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Este de menționat că, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Astfel, pedeapsa numită inculpatei Matic Ludmila a fost motivată, individualizată și aplicată conform prevederilor legale, corespunde principiului proporționalității și scopului pedepsei penale, capabilă să contribuie la restabilirea echității sociale, corijarea făptașei, precum și prevenirii de săvârșirea a noi infracțiuni atât din partea acesteia, cât și a altor persoane.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Articolul 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și

probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora.

Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos).

Pe lângă aceasta, se observă că recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5.1 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei, în latura pedepsei aplicate inculpatei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2), a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Colegiul penal reține că prima instanță, individualizând pedeapsa inculpatei a reținut că, aceasta nu are antecedente penale, a recunoscut vina, are la întreținere doi copii minori, nu este angajată în câmpul muncii, la locul de trai se caracterizează pozitiv, fiind o persoană liniștită, amabilă, educată și civilizată, nu face abuz de băuturi alcoolice (f.d.41).

Totodată, instanța de apel corect a menționat că nu poate fi reținut argumentul apelantului că, instanța a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, deoarece pedeapsa stabilită este în corespundere cu normele legale și va duce la atingerea scopului pedepsei penale, or, dezacordul cu pedeapsa aplicată de instanța de fond, nu echivalează cu ilegalitatea acesteia.

Colegiul penal menționează și faptul că, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în prima instanță și instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de

condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatei i s-a aplicat o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Andriuța Aliona împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Matac Liudmila xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 31 iulie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Cobzac Elena